

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.70/2024/9.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Varga Eszter, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró
Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2024. november 26.

Az ügy tárgya: hivatali vesztegetés büntette és más bűncselekmény

Terhelt(ek): X. rendű
XIII. rendű

Első fok: Gyöngyösi Járásbíróság, 6.B.316/2018/89., ítélet,
tárgyalás, 2022. január 11.

Másodfok: Egri Törvényszék, 2.Bf.115/2022/35., ítélet,
nyilvános ülés, 2023. január 31.

Az indítvány előterjesztője: a X. rendű és a XIII. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: a X. rendű és a XIII. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a hivatali vesztegetés büntette és más bűncselekmény miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a X. rendű és a XIII. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Gyöngyösi Járásbíróság 6.B.316/2018/89.

számú és az Egri Törvényszék 2.Bf.115/2022/35. számú ítéletét a X. rendű és a XIII. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Gyöngyösi Járásbíróság a 2022. január 11. napján kihirdetett 6.B.316/2018/89. számú ítéletével

– a X. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 5 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont]. Ezért őt halmazati büntetésül 10 hónap börtön fokozatú, végrehajtásában 1 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. Rendelkezett arról, hogy a X. rendű terhelt a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad része kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az ellene 5 rendbeli társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont aa) alpont] miatt emelt vád alól felmentette.

– A XIII. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 3 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont]. Ezért őt halmazati büntetésül 10 hónap börtön fokozatú, végrehajtásában 1 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. Rendelkezett arról, hogy a XIII. rendű terhelt a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad része kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az ellene 3 rendbeli társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont aa) alpont] miatt emelt vád alól felmentette.

Rendelkezett továbbá a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva az Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2023. január 31. napján meghozott 2.Bf.115/2022/35. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a X. rendű és a XIII. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

[3] A jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállásnak a felülvizsgálati indítvánnyal érintett 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. és 9. pontja a következő:

– az I. rendű terhelt 2014. április 11. napjától önálló cégjegyzésre jogosult ügyvezetője az 1999. november 15. napján létesült cím1 szám alatti székhelyű cég1nek, amelynek fő tevékenységi köre nyomozási és biztonsági, illetve személybiztonsági tevékenység. A cég1 a bűncselekmények elkövetésének idején szerződéses megállapodás alapján személy- és vagyonvédelmi feladatokat látott el a cím2 szám alatti székhelyű cég2 cím3 fióktelepén. A II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű, az V. rendű, a VI. rendű, a VII. rendű, a VIII. rendű és a IX.

rendű terhelte a cégl ezen fióktelepen foglalkoztatott alkalmazottja volt, akiknek a közvetlen előjárója, irányítója, felügyelője és ellenőre az I. rendű terhelte volt.

– Az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. december 31. napján hatályba lépett 2012. évi CXX. törvény 23. § (6) bekezdése, valamint a törvény végrehajtására kiadott, és 2013. január 1. napjától hatályos, a rendészeti feladatokat ellátó személyek, segédfelügyelők, valamint a személy-, és vagyonőrök képzéséről és vizsgáztatásáról szóló 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet 2. § (1), (2), (3), (4) és (5) bekezdése a személy- és vagyonőrök kiegészítő képzésre, és azt követően vizsgára kötelezte. E jogszabályi rendelkezések értelmében a rendészeti feladatokat ellátó személy, valamint a személy- és vagyonőr az alapképesítés megszerzését követően ötévente olyan kiegészítő képzésen és vizsgán köteles részt venni, amelyek során a bekövetkezett jogszabályi változásokból és azok gyakorlati alkalmazhatóságából, valamint a kényszerítő eszközök alkalmazásával kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismeretekből tesz vizsgát. A képzés és a vizsgáztatás érdekében a Belügyminisztérium Oktatási, Képzési és Tudományszervezési Főigazgatósága – mai szervezeti nevén a Közszolgálati Személyzetfejlesztési Főigazgatóság (a továbbiakban: KSZF) Továbbképzési Igazgatósága – és a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara (a továbbiakban: kamara) 2013. január 16. napján Együttműködési Megállapodást kötött.

– Az Együttműködési Megállapodás értelmében a kamara tesz javaslatot a vizsgáztatói névjegyzékre, a vizsgabizottság tagjaira, amelyet a KSZF Továbbképzési Igazgatósága hagy jóvá, és kijelöli az egyes vizsgabizottságok tagjait és elnökeit. A megállapodás szerint a tananyag és a tételek kijelölése, valamint a képzés és a vizsga technikai feltételeinek megszervezése is a kamara feladata, amelyet ugyancsak a Belügyminisztérium fenti szerve hagy jóvá.

– A 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet 1. § 3. pontja szerint a rendészeti vizsgák szervezője a KSZF, amely hatóság ezt a tevékenységét a kamarával együttműködve végzi. A BM rendelet 3. számú melléklete tartalmazza a vizsgaszabályzatot, amelynek értelmében a vizsgáról vizsgajegyzőkönyvet kell készíteni az ott megadott tartalommal, amelynek egy példányát a vizsgát szervező intézmény 8 napon belül megküldi a KSZF-nek. A KSZF a 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet értelmében közhiteles nyilvántartást vezet a rendészeti vizsgákról és a vizsgázók adatairól, amelyből havi rendszerességgel szolgáltat adatokat az Országos Rendőr-főkapitányságnak.

– A vizsgára bocsátás feltételeit a 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet 3. § (3) bekezdés a) és b) pontja, valamint a 6. § (1) bekezdése tartalmazza. Ezek szerint a vizsgázónak az előírt képesítéssel kell rendelkeznie, akinek vizsgadíjat kell fizetnie, és képzésen kell részt vennie; a BM rendelet 4. § (2) bekezdése szerint a kiegészítő képzés időtartama 16 óra, amely 40% elméleti és 60% gyakorlati részből áll. A Belügyminiszteri rendelet 3. § (4) bekezdése értelmében a képzésen való részvétel kötelező, amelyet a résztvevők által aláírt jelenléti ív igazol. A rendészeti feladatokat ellátó személyek, a segédfelügyelők, valamint a személy- és vagyonőrök képzéséről és vizsgáztatásáról szóló 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet 2013 november-december hónapjában hatályos rendelkezései az alábbiakat rögzítik. A BM rendelet 6. § (1) bekezdése szerint: A vizsga megkezdésének feltétele a képzésen történő részvétel. A 6. § (2) bekezdése értelmében: A vizsgáztatás részletes tartami feltételeit és rendjét a 3. melléklet szerinti vizsgaszabályzat tartalmazza. A 6. § (3) bekezdése rögzíti: Az eredményes vizsgát a 4. melléklet szerinti adattartalommal kiállított tanúsítvány igazolja. Eredményes vizsga esetén a vizsgázó számára megfelelő minősítésű tanúsítványt kell kiállítani.

– A BM rendelet 7. § (1) bekezdése szerint: Az Országos Rendőr-főkapitányság legalább 90 fős, a közterület-felügyelet szabályozásáért felelős miniszter és a rendészetért felelős

miniszter legalább 60 fős, valamint az agrárpolitikáért felelős miniszter, az erdőgazdálkodásért felelős miniszter, a vadgazdálkodásért felelős miniszter, a halgazdálkodásért felelős miniszter és a természetvédelemért felelős miniszter legalább 60 fős felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező vizsgabizottsági tagokról szóló névjegyzéket elkészítik, majd a vizsgabizottsági tagok névsorát megküldik a BM OKTF-nek. A 7. § (2) bekezdése rögzíti: A vizsgaszervezők a vizsgák megkezdése előtt 10 nappal értesítik a BM OKTF-t a vizsga időpontjáról. A BM OKTF ezt követően háromtagú vizsgabizottságot jelöl ki a leadott névjegyzékből. A 7. § (3) bekezdése értelmében: A vizsgabizottság munkáját szakértő segítheti. A vizsga előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos adminisztratív feladatokat, a vizsgajegyzőkönyv elkészítését a jegyzőkönyvvezető végzi el. A szakértőt és a jegyzőkönyvvezetőt a vizsgaszervező biztosítja. A jelenléti ív "bizonyítja" azt is, hogy a személy- és vagyonőr vizsgára bocsátható. A BM rendelet 10. § (1) és (3) bekezdése határozza meg a képzés és a vizsga díját. Ennek értelmében a képzés díja a mindenkori kormánytisztviselői illetményalap 25 százaléka, a vizsga díja a mindenkori kormánytisztviselői illetményalap 5 százaléka. A képzés és vizsgadíj összesen 11.595 forint volt, amelyből csak a kamarai tagok kaphattak kedvezményt az éves tagdíj mértékéig.

– A BM rendelet 4. számú melléklete értelmében a vizsga során vizsgajegyzőkönyv és tanúsítvány elosztó készül. A vizsgázónak vagy megbízottjának a tanúsítvány átvételét aláírásával kell igazolnia. A vizsgajegyzőkönyvet a vizsgabizottság elnökének, tagjainak és a jegyzőkönyvvezetőnek kell aláírnia, a tanúsítványt a vizsgabizottság elnöke és a vizsgaszervező vezetője látja el aláírásával.

– A törvény által kötelezően előírt, és a törvény, illetve a végrehajtási rendelet által szabályozott vizsgát a KSZF szervezi, azonban a megállapodás alapján azt a személy- és vagyonőrök vonatkozásában a kamara végzi, amely a vizsgáztatás során a Belügyminisztériumtól származó átruházott hatáskörben hatósági feladatot lát el. A BM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint a képzésről és vizsgáztatásról a KSZF gondoskodik, amely ezt a feladatát a BM rendelet 2. § (3) bekezdése alapján a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamarával együttműködve végzi. Ezen jogszabályi felhatalmazás mellett a személy- és vagyonvédelmi, valamint magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény 38. § (1) bekezdés d) pontja a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara feladatává teszi az e törvény hatálya alá tartozó tevékenység végzésére jogosító, külön jogszabályban meghatározott szakképesítések tekintetében a rendészetért felelős miniszterrel kötött megállapodás alapján a szakmai és vizsga követelmény, valamint a szakmai minősítő rendszer kidolgozását és gondozását, a szakképzésben és a vizsgáztatásban való közreműködést, javaslattevét az állam által elismert szakképesítésre, a szakmai vizsgaszabályzatra, a szakmai vizsga szervezését engedélyező, valamint a vizsgaszervezési tevékenységek ellenőrzése során szakértőként kirendelhető személyekre. A KSZF ezen jogszabályi felhatalmazások alapján jelölte ki a szakmai kamara javaslatára a vizsgabizottság elnökeit és a tagjait, valamint megszervezte a szakmai kamara a képzés és a vizsga technikai és szakmai lebonyolítását.

– A jelen cselekmények elkövetésekor hatályos Polgári Törvénykönyv (Ptk.) 65. § (1) bekezdése szerint a köztestület az önkormányzattal és nyilvántartott tagsággal rendelkező szervezet, amelynek létrehozását törvény rendeli el. A köztestület a tagságához, illetőleg a tagsága által végzett tevékenységhez kapcsolódó közfeladatot lát el. A Ptk. 65. § (2) bekezdése értelmében a szakmai kamarák köztestületek. A 2005. évi CXXXIII. törvény 36. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara az e törvény hatálya alá tartozó tevékenység folytatására jogosult, a kamarai tagságot önként vállaló természetes személyek önkormányzattal rendelkező közfeladatot és általános szakmai érdekképviselési feladatokat ellátó köztestülete.

– A vizsgabizottság elnöke és tagjai ezért a Btk. 459. § 11. pont k) alpontja alapján köztestületnél közhatalmi hatósági feladatot ellátó, illetve szolgálatot teljesítő személynek, hivatalos személynek minősülnek, akik a hatósági vizsgáról jogszabályi felhatalmazás alapján, rendelettel meghatározott tartalmú hatósági tanúsítványt, azaz közokiratot állítanak ki.

– A vizsgabizottság elnöke és tagjai által a rendészeti feladatokat ellátó személyek, segédfelügyelők, valamint a személy- és vagyonőrök képzéséről és vizsgáztatásáról szóló 68/2012. (XII. 14.) BM rendeletben meghatározott vizsgaszabályzatnak megfelelő alakban kiállított tanúsítványok rendelkeznek a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdésében előírt ismérvekkel, így közokiratnak minősülnek, mivel azokat a köztestület tagjai átruházott hatáskörben, mint közhatalmi hatósági feladatokat ellátó szerv ügykörében eljárva rendeletben rögzített alakban állítják ki. A X. rendű, a XI. rendű, a XII. rendű és a XIII. rendű terheltek a kamara, mint köztestület delegáltjai voltak a vizsgák során. Közülük a X. rendű és a XIII. rendű terhelt vizsgabizottsági elnökként, míg a XI. rendű és a XII. rendű terhelt vizsgabizottsági tagokként – a XII. rendű terhelt egyben jegyzőkönyvvezetőként is – jártak el az alábbi vizsgáztatások során:

– 2.

A II. rendű terhelt 2013. november 29. napján 7 órától 24 órás szolgálatot látott el a cég₂ cím₃ telephelyén, így nem vett részt azon a képzésen, amelyet a cím₄ oktatási központban tartottak a XII. rendű terhelt vezetésével 2013. november 28. és 2013. november 29. napján. A II. rendű terhelt a 2013. november 30. napján a délelőtti órákban ugyanitt megtartott vizsgán sem jelent meg, amelyen a vizsgabizottság elnöke a X. rendű terhelt volt. A vizsgabizottság tagjai a XI. rendű és a XII. rendű terheltek voltak, amelyben jegyzőkönyvvezetői minőségben ugyancsak a XII. rendű terhelt járt el. A vizsgáról és annak résztvevőiről készült vizsgajegyzőkönyvet – amelynek 5. pontja valótlannal azt tartalmazza, hogy a II. rendű terhelt eredményes vizsgát tett – a X. rendű terhelt vizsgabizottsági elnök, a XI. rendű terhelt vizsgabizottsági tag, valamint a XII. rendű terhelt vizsgabizottsági tag és jegyzőkönyvvezető írta alá. Az I. rendű terhelt által az eljárás során ismeretlenül maradt hivatalos személynek vagy személyeknek nyújtott jogtalan előny hatására meghamisított vizsgajegyzőkönyv alapján a II. rendű terhelt megszerezte a hamis hatósági tanúsítványt, mely valótlannal tartalmazza, hogy a II. rendű terhelt az azon feltüntetett időpontban eredményes vizsgát tett. A tanúsítvány elosztó okirat 5. oszlopában a II. rendű terhelt neve mellett elhelyezett névalírás valószínűsíthetően nem a II. rendű terhelttől származik.

– 3.

A II. rendű terhelthez hasonlóan a III. rendű terhelt sem vett részt a 2013. november 28. és 2013. november 29. napján cím₄ szám alatti épületben megtartott gyakorlati képzésen, aki annak második napján 7 órától 24 órás szolgálatot teljesített a cég₂ cím₃ telephelyén. A III. rendű terhelt a 2013. november 30. napján a délelőtti órákban itt megtartott vizsgán sem jelent meg, amelyen a vizsgabizottság elnöke a X. rendű terhelt volt. A vizsgabizottság tagjai a XI. rendű és a XII. rendű terhelt volt, jegyzőkönyvvezetőként pedig ugyancsak a XII. rendű terhelt járt el. A vizsgáról és annak résztvevőiről készült vizsgajegyzőkönyvet – amelynek 15. pontja valótlannal azt tartalmazza, hogy a III. rendű terhelt eredményes vizsgát tett – a X. rendű terhelt vizsgabizottsági elnök, a XI. rendű terhelt vizsgabizottsági tag, valamint a XII. rendű terhelt vizsgabizottsági tag és jegyzőkönyvvezető írták alá. Az I. rendű terhelt által az eljárás során ismeretlenül maradt hivatalos személynek vagy személyeknek nyújtott jogtalan előny hatására meghamisított vizsgajegyzőkönyv alapján a III. rendű terhelt megszerezte a hamis hatósági tanúsítványt – amelyet az I. rendű terhelt juttatott el a számára –, mely valótlannal tartalmazta, hogy a III. rendű terhelt az azon feltüntetett időpontban eredményes

vizsgát tett. A tanúsítvány elosztó okirat 15. oszlopában a III. rendű terhelt neve mellett elhelyezett névaláírás valószínűsíthetően nem a III. rendű terhelttől származik.

– 4.

A IV. rendű terhelt sem teljesítette a képzési feltételeket és nem jelent meg azon az oktatáson, amelyet 2013. december 6. és 2013. december 7. napján tartottak a XII. rendű terhelt vezetésével cím5 számú ingatlanban. A IV. rendű terhelt 2013. december 7. és 2013. december 8. napja között 24 órás szolgálatot látott el a cég2 cím3 telephelyén, amely 2013. december 8. napján 7 óra 11 perckor ért véget szolgálatátadással. A képzésben résztvevők névsorán a 18. pontban szereplő névaláírás valószínűsíthetően nem a IV. rendű terhelttől származik. A IV. rendű terhelt nem jelent meg azon a vizsgán sem, amelyet az e vonatkozásban meghamisított vizsgajegyzőkönyv szerint a cím4 számú oktatási központban tartottak meg 2013. december 8. napján. A vizsgabizottság elnöke a XIII. rendű terhelt volt, míg vizsgabizottsági tagként a XI. rendű és a XII. rendű terhelt járt el, a XII. rendű terhelt egyúttal jegyzőkönyvvezetői minőségben. A vizsgajegyzőkönyv 20. pontja valótlannul tartalmazza azt, hogy a IV. rendű terhelt eredményes vizsgát tett, amelyet az annak hitelesítésére jogosult XIII. rendű, XI. rendű és XII. rendű terheltek láttak el az aláírásukkal. Az I. rendű terhelt által az eljárás során ismeretlenül maradt hivatalos személynek vagy személyeknek nyújtott jogtalan előny hatására meghamisított vizsgajegyzőkönyv alapján a IV. rendű terhelt megszerezte a hamis hatósági tanúsítványt – amelyet az I. rendű terhelt a munkahelyén adott át neki –, mely valótlannul tartalmazza, hogy a IV. rendű terhelt az azon feltüntetett időpontban eredményes vizsgát tett.

– 5.

Az V. rendű terhelt 2013. december 6. és 2013. december 7. napja között teljesített szolgálatot a cég2 cím3 telephelyén, aki nem jelent meg azon az oktatáson, amelyet 2013. december 6. és 2013. december 7. napján tartottak cím5 szám alatti ingatlanban a XII. rendű terhelt vezetésével. Az V. rendű terhelt a 2013. december 8. napján megtartott vizsgán sem vett részt. Ennek ellenére a XIII. rendű, a XI. rendű és a XII. rendű terhelt által aláírt és ily módon meghamisított vizsgajegyzőkönyv 16. pontja valótlannul azt tartalmazza, hogy az V. rendű terhelt e napon eredményes vizsgát tett. A tanúsítvány elosztó okirat 16. pontjában az V. rendű terhelt neve mellett elhelyezett névaláírás valószínűsíthetően nem az V. rendű terhelttől származik. Az I. rendű terhelt által az eljárás során ismeretlenül maradt hivatalos személynek vagy személyeknek nyújtott jogtalan előny hatására meghamisított vizsgajegyzőkönyv alapján az V. rendű terhelt megszerezte a hamis hatósági tanúsítványt – amelyet az I. rendű terhelt segítségével vehetett át a munkahelyén –, mely valótlannul tartalmazza, hogy az V. rendű terhelt az azon feltüntetett időpontban eredményes vizsgát tett.

– 6.

A VI. rendű terhelt 2013. december 6. és 2013. december 7. napja között az V. rendű terhelttel látott el közös szolgálatot a cég2 cím3 telephelyén, aki ugyancsak nem teljesítette a jogszabályban a tanúsítvány megszerzéséhez megkövetelt feltételeket, és társához hasonlóan távol maradt a szolgálati ideje alatt megtartott oktatástól. A jelenléti íven, annak a 8. rovatában feltüntették a VI. rendű terhelt nevét is annak ellenére, hogy a képzésen nem vett részt. A VI. rendű terhelt a 2013. december 8. napján cím4 számú egyesületi épületben a XIII. rendű terhelt elnökletével megtartott vizsgára sem ment el. A vizsgajegyzőkönyv 8. pontja a valósággal ellentétesen azt tartalmazza, hogy a VI. rendű terhelt ezen a napon a jogszabályi feltételeknek megfelelően eredményes vizsgát tett. A tanúsítvány elosztó okiraton a VI. rendű terhelt neve mellett elhelyezett névaláírás eshetőlegesen származhat a VI. rendű terhelttől. Az I. rendű terhelt által az eljárás során ismeretlenül maradt hivatalos személynek vagy személyeknek nyújtott jogtalan előny hatására meghamisított vizsgajegyzőkönyv alapján a

VI. rendű terhelt megszerezte a hamis hatósági tanúsítványt, mely valótlanul tartalmazza, hogy a VI. rendű terhelt az azon feltüntetett időpontban eredményes vizsgát tett.

– 7.

A VII. rendű terhelt sem teljesítette a jogszabályban előírt képzési kötelezettségét, és nem jelent meg azokon az oktatási napokon, amelyeket a szolgálati ideje alatt tartottak meg 2013. december 4. és 5. napján, a cég3ban, a cím6 szám alatti ingatlanban a XI. rendű terhelt vezetésével. A VII. rendű terhelt 2013. december 9. napján is szolgálatot teljesített a cég2 cím3 telephelyén, ezért nem ment el arra a vizsgára, amely 2013. december 9. napjára volt kijelölve cím6ban a X. rendű terhelt elnöklétével. A vizsgajegyzőkönyv 9. rovata valótlanul azt tartalmazza, hogy a VII. rendű terhelt ezen a napon eredményes vizsgát tett, amelyet a X. rendű terhelt elnökként, a XI. rendű terhelt és a XII. rendű terhelt vizsgabizottsági tagokként írtak alá. Az I. rendű terhelt által az eljárás során ismeretlenül maradt hivatalos személynek vagy személyeknek nyújtott jogtalan előny hatására meghamisított vizsgajegyzőkönyv alapján a VII. rendű terhelt megszerezte a hamis hatósági tanúsítványt, mely valótlanul tartalmazza, hogy a VII. rendű terhelt az azon feltüntetett időpontban eredményes vizsgát tett.

– 8.

A VIII. rendű terhelt sem jelent meg azon a képzésen, amelynek az ideje alatt szolgálatot teljesített a cég2 cím3 szám alatti telephelyén. A képzés 2013. december 4. és december 5. napjára volt kijelölve a cég3ban, cím6 szám alatt, a XI. rendű terhelt vezetésével. A képzésen résztvevők névsorának 19. pontjában elhelyezett névaláírás nem a VIII. rendű terheltől származik.

A vizsga 2013. december 9. napjára helység6ra volt kijelölve, amelynek az ideje alatt a VIII. rendű terhelt 24 órás szolgálatot látott el a fent megjelölt telephelyen. A vizsgajegyzőkönyv 18. pontja a valósággal ellentétesen azt tartalmazza, hogy az egyébként ott meg nem jelent VIII. rendű terhelt eredményes vizsgát tett. A valótlan tartalmú vizsgajegyzőkönyvet a X. rendű terhelt elnökként, a XI. rendű és a XII. rendű terhelt bizottsági tagként, a XII. rendű terhelt egyúttal jegyzőkönyvvezetőként írta alá. Az I. rendű terhelt által az eljárás során ismeretlenül maradt hivatalos személynek vagy személyeknek nyújtott jogtalan előny hatására meghamisított vizsgajegyzőkönyv alapján a VIII. rendű terhelt megszerezte a hamis hatósági tanúsítványt, mely valótlanul tartalmazza, hogy a VIII. rendű terhelt az azon feltüntetett időpontban eredményes vizsgát tett.

– 9.

A IX. rendű terhelt a VIII. rendű terhelttársához hasonlóan távol maradt attól az oktatástól, amely a vizsga érdekében 2013. december 4. és 2013. december 5. napjára volt kijelölve cím6 szám alatti cég3ba. A IX. rendű terhelt ezen idő alatt szolgálatot látott el a cím3 telephelyen. A IX. rendű terhelt az ugyanitt 2013. december 9. napjára kijelölt vizsgán sem vett részt. Ennek ellenére a vizsgajegyzőkönyv 14. pontja valótlanul azt tartalmazta, hogy a IX. rendű terhelt ezen a napon a X. rendű terhelt bizottsága előtt eredményes vizsgát tett. Az e tekintetben valótlan tartalmú vizsgabizottsági jegyzőkönyvet az elnök mellett a XI. rendű és a XII. rendű terhelt bizottsági tagként, a XII. rendű terhelt egyúttal jegyzőkönyvvezetőként írta alá. Az I. rendű terhelt által az eljárás során ismeretlenül maradt hivatalos személynek vagy személyeknek nyújtott jogtalan előny hatására meghamisított vizsgajegyzőkönyv alapján a IX. rendű terhelt megszerezte a hamis hatósági tanúsítványt, mely valótlanul tartalmazza, hogy a IX. rendű terhelt az azon feltüntetett időpontban eredményes vizsgát tett.

[4] A Kúria következetes ítélkezési gyakorlata szerint az ítélet egyéb részeiben rögzített, tartalmilag a tényálláshoz tartozó további megállapítások is a tényállás részét képezik. Jelen ügyben ezek a következők:

– Már önmagában a ténylegesen vizsgázók száma és a vizsgajegyzőkönyv szerinti vizsgázók számára kiállított tanúsítványok száma között olyan jelentős számszaki különbség volt, melyet a vizsgabizottság tagjainak észlelnie kellett.

Tanúl az általa tartott felkészítőn, melyen a X. rendű terhelten kívül dokumentáltan és igazoltan jelen volt a XI. rendű, XII. rendű és XIII. rendű terhelten is, kiemelte, hogy a vizsgázók azonosítást el kell végezni a vizsgáztatás során. Mindezek alapján megállapítható, hogy a X. rendű terhelten, aki a 2013. november 30-i és a 2013. december 9-i vizsgán mint elnök, továbbá a XI. rendű és a XII. rendű terhelten, mint a 2013. november 30-i, 2013. december 8-i és a 2013. december 9-i vizsgabizottságnak a tagjai, melyeknél egyben a XII. rendű terhelten jegyzőkönyvvezetőként járt el, valamint a XIII. rendű terhelten mint a 2013. december 8-i vizsga elnöke mint hivatalos személyek a jogkörükbe tartozó tanúsítványt mint közokiratot úgy állították ki a II-IX. rendű terhelten részére, hogy ezen terheltek ténylegesen a vizsgán nem jelentek meg és nem vizsgáztak le, ezzel visszaéltek a hivatali hatáskörükkel. A X-XIII. rendű terhelteknek ugyanis észlelnie kellett a fentiek alapján, és így tisztában voltak azzal, hogy vizsgán jelen nem lévő személyeknek (II-IX. rendű terheltek) állítanak ki tanúsítványokat {Gyöngyösi Járásbíróság 6.B.316/2018/89. számú ítélet [122] bekezdés}.

II.

[5] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a X. rendű és a XIII. rendű terhelten védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára alapítottan a terheltek felmentése érdekében.

[6] Kifejtette, hogy a X. rendű és a XIII. rendű terhelten a kamara Megyei Szervezetével megbízási jogviszonyban álltak, megbízási szerződés keretében kaptak felkérést arra, hogy a vizsgabizottsági elnöki feladatokat ellássák. Téves az a jogi álláspont, mely szerint a terheltek átruházott hatáskör, jogszabályi felhatalmazás alapján láttak el hatósági feladatokat, mivel nincs olyan jogszabályi felhatalmazás, amely erről rendelkezik.

[7] A hatóság a hatáskörét vagy annak gyakorlását más hatóságra nem ruházhatja át, kivéve, ha azt a törvény meghatározott esetben, az ott írt másik hatóságra való átruházását kivételiesen lehetővé teszi. Nem minősül a hatáskör átruházásának, ha a hatáskör gyakorlója kiadmányozási jogát jogszerűen átengedte.

[8] Álláspontja szerint egy kft.-vel kötött szerződésen alapuló jogviszony nem keletkeztethet hivatalos személyi státuszt kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában. Ezért sem a X. rendű, sem a XIII. rendű terhelten nem minősült hivatalos személynek a vizsgáztatás során.

[9] Kifejtette továbbá, hogy a vizsgabizottság tagjainak és elnökének nem volt meg a jogszabályi felhatalmazása és kötelezettsége sem arra, hogy a vizsgán megjelent személyektől személyazonosító igazolványt kérjenek, és ez alapján ellenőrizzék a vizsgázók személyazonosságát.

[10] A jogerős ítéleti tényállás nem tartalmazza azt, hogy a X. rendű és a XIII. rendű terhelten tudomással bírt volna arról, hogy valótlan tényről foglalt közokiratba.

[11] Mivel a terhelteknek nem volt meg a jogszabályi felhatalmazásuk arra, hogy az érintett vagyonöröktől személyi okmányokat kérjenek, és meggyőződjenek a személyazonosságukról, a tudatuk az objektív tényállási elemeket nem is foghatta át. Mint

ahogy arról sem volt tudomásuk, hogy közokiratot állítanak ki, illetve, hogy hivatalos személynek minősülnek.

[12] Vitatta a vizsga eredményeként kiállított tanúsítvány közokirat-jellegét is. E körben kifejtette, hogy mivel a X. rendű és a XIII. rendű terhelt nem hatóságként, illetve közigazgatási szervként járt el, így ezen fogalmi elem hiányában nem állapítható meg a tanúsítványok közokirat-jellege. Egyetlen jogszabály sem nyilvánítja a megújító vizsgák során kiadott tanúsítványt közokiratnak.

[13] Indokai szerint nem állapítható meg az, hogy a X. rendű és a XIII. rendű terhelt szándéka a közokirat-hamisítás objektív tényállási elemeinek megvalósítására kiterjedt-e, ellenkezőleg, az állapítható meg, hogy semmiféle ilyen szándékuk nem volt, illetve nem valósult meg az sem, hogy egymás tevékenységéről tudva valósították volna meg a bűncselekményt. Ezért szerinte a társtettessegre vonatkozó tényállási elemek egyike sem teljesült jelen esetben.

[14] A Legfőbb Ügyészség BF.101/2024/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta.

[15] Az ügyészi álláspont szerint a törvénysértő elítélésre vonatkozó indokait a védő nagyobb részben a tényállás megalapozatlanságára alapítja. Ugyanakkor az eljáró bíróságok által levont jogi következtetések helyessége a felülvizsgálati eljárásban kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével bírálható el. Ebből viszont az következik, hogy a terhelték tényudatát vitató kifogás, miszerint nem voltak tisztában azzal, hogy a vizsgán meg sem jelent személyeknek állítanak ki e tény miatt valótlan tartalmú közokiratokat, irreleváns.

[16] A szándék, illetve a tényudat hiányán keresztül a szándékegység, mint társtettesi elkövetői alakzat hiányára vonatkozó védői érvelés valójában szintén a megállapított tényállást vitatja.

[17] Kifejtette, hogy a személy- és vagyonőrök vizsgáztatása a Belügyminisztérium felügyelete alá tartozik, e feladat ellátása része a minisztérium jogszabályokban meghatározott közhatalmi tevékenységének. Az elkövetés idején az OKTF által kijelölt vizsgabizottsági tagok így a minisztérium közhatalmi hatáskörébe tartozó feladatot láttak el, ezért e minőségükben a Btk. 459. § 11. k) alpontja értelmében olyan tevékenységet folytattak, amely hozzátartozik a szerv rendeltetésszerű működéséhez.

[18] A vizsgabizottsági tagok a vizsgáztatás során az OKTF-től származó, jogszabály alapján átruházott hatáskörben, a Személy- Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamaránál, mint köztestületnél olyan közhatalmi hatósági feladatokat láttak el, amelyek jogszabályban meghatározott állami feladatnak minősülnek, melynek során a vizsgáról jogszabályi rendelkezés alapján jegyzőkönyvet vettek fel és hatósági tanúsítványt állítottak ki, ezért hivatalos személynek minősülnek.

[19] Erre figyelemmel, mivel az átruházott hatáskörben hatósági feladatokat is ellátó vizsgabiztos tevékenysége is a közhatalmi feladatokat ellátó szerv rendeltetésszerű működéséhez tartozik, ezen személyek is hivatalos személynek minősülnek.

[20] Mivel a 68/2012. (XII. 14.) BM rendeletben meghatározott vizsgaszabályzatnak megfelelő alakban kiállított jegyzőkönyvek és tanúsítványok rendelkeznek a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdésében előírt ismérvekkel, így közokiratnak minősülnek, hiszen azokat a köztestület tagjai, átruházott hatáskörben, mint közhatalmi hatósági feladatokat ellátó szerv ügykörében eljárva, a rendeletben rögzített alakban állítják ki.

[21] Indokai szerint a hatáskör-átruházás védő által hivatkozott tilalmának jogszabályi alapjaként megjelölt, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól

szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 19. § (3) bekezdése azt az esetet szabályozta, amikor a hatáskör átadásáról maga a közigazgatási hatóság rendelkezett, ezzel szemben jelen ügyben a hatásköri, eljárási kérdéseket maga a jogszabály, a 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet rendezte.

[22] Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a Kúria a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn.

[23] A Legfőbb Ügyészség átiratára a X. rendű és a XIII. rendű terhelt védője észrevételt tett, melyben fenntartotta az indítványában foglaltakat.

III.

[24] A X. rendű és a XIII. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[25] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[26] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható.

[27] A Be. 659. § (1) bekezdése értelmében a jogkövetkeztetések – így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[28] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.

[29] Nem sértett törvényt az eljáró bíróság, amikor a X. rendű és a XIII. rendű terhelt bűnösségét több rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont] megállapította.

[30] Kétségtelen, hogy az indítvány kifogása jogi kifogás, ugyanis azt vitatja, hogy a X. rendű és a XIII. rendű terhelt a megállapított tényekből vont jogi értékelés szerint hivatalos személynek minősül-e, illetve a vizsgáljegyzőkönyv és a tanúsítvány közokiratnak minősül-e. Ez kétségtelenül nem ténybeli, hanem jogi következtetés, az adott jog alkalmazására vonatkozó kifogás.

[31] A X. rendű és a XIII. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét az eljáró bíróságok hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont] miatt állapították meg. Eszerint büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az a hivatalos személy, aki hivatali hatáskörével visszaélve lényeges tényt hamisan foglal közokiratba.

[32] A Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette esetén az elkövető büntetőjogi felelőssége akkor állapítható meg, ha

- hivatalos személy,
- visszaél a hivatali hatáskörével,
- az elkövetés tárgya közokirat, vagyis, ha lényeges tényt hamisan foglal közokiratba.

E feltételek konjunktívák.

[33] Ehhez képest az ítélet történeti tényállásának tartalmaznia kell mindazokat a történeti tényeket, amelyekből következtetést lehet levonni arra, hogy az elkövető hivatalos személy, a cselekménye során visszaél a hivatali helyzetével, illetve, hogy az elkövetés tárgya közokirat.

[34] Jelen ügyben az elsőfokú ítélet tartalmazza azokat a történeti tényeket, amelyekből okszerű következtetés vonható arra, hogy a X. rendű és a XIII. rendű terhelt hivatalos személynek minősült a vizsgáztatás során {Gyöngyösi Járásbíróság 6.B.316/2018/89. számú ítélet [18] bekezdés}, illetve a terhelték hivatalos személy minőségére vonatkozó következtetést az elsőfokú ítélet jogi indokolása tartalmazza {Gyöngyösi Járásbíróság 6.B.316/2018/89. számú ítélet [115] bekezdés}.

[35] Ugyanakkor a védő érvelése szerint a tanúsítvány nem közokirat, valamint a terhelték nem minősültek hivatalos személynek, mivel nem tartoztak azon személyi körbe, akik közhatalmi feladatot ellátó vagy szolgálatot teljesítő személyeknek minősültek, és akiknek a tevékenysége a szerv rendeltetésszerű működéséhez tartozik. Egy kft.-vel kötött szerződésen alapuló jogviszony nem keletkeztethet hivatalos személyi státuszt kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában.

[36] Ez az érvelés téves, a Kúria e körben a következőkre mutat rá.

[37] Az elkövetéskor hatályos rendészeti feladatokat ellátó személyek, a segédfelügyelők, valamint a személy- és vagyonőrök képzéséről és vizsgáztatásáról szóló 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján a képzésről és a vizsgáztatásról a BM OKTF gondoskodik. A (3) bekezdés szerint a személy- és vagyonőrök vonatkozásában a BM OKTF az (1) bekezdésben meghatározott feladatát a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamarával (SZVMSZK) együttműködve végzi.

[38] A 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet 7. § (1) bekezdése szerint: Az Országos Rendőr-főkapitányság legalább 90 fős, a közterület-felügyelet szabályozásáért felelős miniszter és a rendészetért felelős miniszter legalább 60 fős, valamint az agrárpolitikáért felelős miniszter, az erdőgazdálkodásért felelős miniszter, a vadgazdálkodásért felelős miniszter, a halgazdálkodásért felelős miniszter és a természetvédelemért felelős miniszter legalább 60 fős felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező vizsgabizottsági tagokról szóló névjegyzéket elkészítik, majd a vizsgabizottsági tagok névsorát megküldik a BM OKTF-nek.

[39] A BM OKTF és az SZVMSZK 2013. január 16-án Együttműködési megállapodást kötött, melynek értelmében a kamara tesz javaslatot a vizsgáztatói névjegyzékre, a vizsgabizottság tagjaira, amelyet a BM OKTF hagy jóvá, és kijelöli az egyes vizsgabizottságok tagjait és elnökeit.

[40] A 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet 7. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a vizsgaszervezők a vizsgák megkezdése előtt 10 nappal értesítik a BM OKTF-t a vizsga időpontjáról. A BM OKTF ezt követően háromtagú vizsgabizottságot jelöl ki a leadott névjegyzékből.

[41] Tehát a X. rendű és a XIII. rendű terhelt közvetlenül – nem pedig közvetett módon a miniszterek által elkészített – a hatóságtól származó névjegyzékből, a hatóság által kerültek kijelölésre az adott vizsganapokon vizsgabizottsági elnöknek.

[42] Az SZVMSZK a Belügyminisztériumtól származó átruházott hatáskörben járt el. Az átruházott hatáskör azt jelenti, hogy az állam bizonyos feladatok ellátására egy szakmai szervezetet bíz meg. Jelen esetben az SZVMSZK a jogszabály alapján a szakképzésben és a vizsgáztatásban működött közre.

[43] A védő álláspontja azért téves, mert a X. rendű és a XIII. rendű terhelt vizsgáztatói eljárását a megbízási szerződés megkötéséből eredezteti, nem pedig a BM OKTF által történő névjegyzékbe vételből és adott vizsgáztatásra történő kijelölésből.

[44] A terheltek hatósági jogköre az ismertetett jogszabályi rendelkezésekből következően nem a megbízási szerződésen alapult, hanem a vizsgáztatás során annak a hatósági feladatnak az ellátása érdekében jártak el egyedi kijelölés alapján, amit a BM OKTF a jogszabály alapján az SZVMSZK-ra ruházott át.

[45] A fentiek alapján a X. rendű és a XIII. rendű terhelt mint vizsgabizottsági elnökök, nem csak egy szakmai szervezet képviselőiként jártak el, hanem az átruházott állami hatáskör gyakorlójaként. Ez pedig közvetlen – jogszabályi rendelkezésen alapuló – kapcsolatot teremtett az állami közhatalommal, amely alapvető feltétele a hivatalos személy státuszának.

[46] Nem kétséges tehát, hogy a jogerős tényállás szerinti hatósági vizsgáztatások során a X. rendű és a XIII. rendű terhelt a Btk. 459. § 11. pont k) alpontja alapján köztestületnél közhatalmi hatósági feladatot ellátó, illetve szolgálatot teljesítő hivatalos személynek minősültek.

[47] A védő azon hivatkozása, mely szerint a vizsgákról kiállított hatósági tanúsítvány nem minősül közokiratnak, az alábbiak miatt szintén nem foghatott helyt.

[48] Az elkövetéskor hatályban volt, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. §-a alapján kell döntenie arról, hogy a X. rendű és a XIII. rendű terhelt által kiállított és aláírt tanúsítványok közokiratok-e vagy sem. E törvény értelmében az olyan papír alapú vagy elektronikus okirat, amelyet bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül, a megszabott alakban állított ki, mint közokirat teljesen bizonyítja a benne foglalt intézkedést vagy határozatot, továbbá az okirattal tanúsított adatok és tények valóságát, úgyszintén az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, valamint annak idejét és módját. Ugyanilyen bizonyító ereje van az olyan okiratnak is, amelyet más jogszabály közokiratnak nyilvánít.

[49] A jogerős ítéleti tényállás szerint:

– A 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet 3. számú melléklete tartalmazza a vizsgaszabályzatot, amelynek értelmében a vizsgáról vizsgajegyzőkönyvet kell készíteni az ott megadott tartalommal, amelynek egy példányát a vizsgát szervező intézmény 8 napon belül megküldi a KSZF-nek (elkövetéskor BM OKTF). A KSZF a 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet értelmében közhiteles nyilvántartást vezet a rendészeti vizsgákról és a vizsgázók adatairól, amelyből havi rendszerességgel szolgáltat adatokat az Országos Rendőr-főkapitányságnak.

– A 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet 6. § (3) bekezdése rögzíti: Az eredményes vizsgát a 4. melléklet szerinti adattartalommal kiállított tanúsítvány igazolja. Eredményes vizsga esetén a vizsgázó számára megfelelt minősítésű tanúsítványt kell kiállítani.

– A BM rendelet 4. számú melléklete értelmében a vizsga során vizsgajegyzőkönyv és tanúsítvány elosztó készül. A vizsgázónak vagy megbízottjának a tanúsítvány átvételét aláírásával kell igazolnia. A vizsgajegyzőkönyvet a vizsgabizottság elnökének, tagjainak és a jegyzőkönyvvezetőnek kell aláírnia, a tanúsítványt a vizsgabizottság elnöke és a vizsgaszervező vezetője látja el aláírásával.

[50] Az irányadó tényállás 2-9. tényállási pontja alapján megállapítható, hogy a terheltek objektíve és szubjektíve is valótlannal állították ki akkor, amikor olyan személyek részvételét, illetve sikeres vizsgaletételét tanúsították, akik a vizsgán nem vettek részt.

[51] A védő a tanúsítvány közokirat-jellegével összefüggésben vitatta, hogy

a X. rendű és a XIII. rendű terhelt;

a vizsgázók személyazonosságáról kötelesek voltak meggyőződni.

[52] A vizsga rendjére, valamint a vizsga eredményes befejezését igazoló tanúsítvány kiállítására vonatkozó szabályok miniszteri rendeletben történő megállapításának éppen az a

célja, hogy az abban résztvevők a jogaikat és a kötelezettségeiket a jogszabályban foglaltaknak megfelelően gyakorolják.

[53] A védői hivatkozással szemben nem kétséges, hogy a vizsgáztató köteles a vizsgázó személyazonosságát ellenőrizni a vizsgáztatás során. Ugyanis ez a követelmény (meggyőződési kötelezettség) biztosítja, hogy a vizsgát valóban az arra jogosult személy teszi le, valamint, hogy a tanúsítvány hitelessége utóbb ne váljon kétségesse. Csak az a személy kaphat ugyanis tanúsítványt, aki teljesítette a vizsgakövetelményeket [BM rendelet 6. § (1), (2), (3) bekezdés].

[54] A jogszabály alapján kiállított, az eredményes vizsgát igazoló tanúsítvány kiadásához tehát elengedhetetlen a vizsgázó személyének azonosítása, hogy az okiratot hitelesen, az arra jogosult – valós, létező, a vizsgán valóban megjelent és eredményes vizsgát tett – személy nevére állítsák ki.

[55] Másképpen szólva az azonosítás célja a vizsga integritásának biztosítása, amely magában foglalja a személyazonosság ellenőrzését.

[56] Mindez értelemszerűen összefügg azzal, hogy a tanúsítvány személyhez kötött, és rendeltetését tekintve igazolja, hogy a vizsgára kötelezett személy- és vagyonőr a továbbfoglalkoztatás feltételeinek (kiegészítő képzés) megfelelt, ekként a BM OKTF által a rendészeti vizsgákról és a vizsgázók adatairól vezetett közhiteles nyilvántartásban szerepelhet.

[57] Ez ugyanis a jogi szabályozás, az öt évente ismétlődő kiegészítő képzésen való részvétel és vizsgátételi kötelezettségnek a rendeltetése.

[58] Következésképpen az eredményes vizsgáról kiállított tanúsítvány közokiratnak minősül, mely telepített hatáskörben, jogszabályban meghatározott formában és tartalommal kiállított tanúsítvány, melynek megléte a vizsgára kötelezett személy- és vagyonőrök tekintetében a továbbfoglalkoztatásnak a feltétele volt.

[59] A védő kifogása, mely szerint a X. rendű és a XIII. rendű terhelt tudattartalma nem fogta át, hogy olyan személy részére állítottak ki tanúsítványt, aki nem vett részt a vizsgán, a következők miatt nem foghatott helyt.

[60] A terhelti tudatra vont következtetés ténybeli. Az elkövető tudatának tartalma törvényi tényállási elem, az ún. alanyi okozatosság: a tárgyi oldal elemeinek (elkövetési magatartás, eredmény) külvilágban való megnyilvánulása, ténybelisége, és az elkövető ahhoz való akarati viszonyulása.

[61] Ez a viszonyulás az elkövetőn belüli, külvilágtól elzárt. Az elkövető elkövetéskori tudattartalmára valamely, a külvilágban megjelenő fizikai, illetve mérhető (számszaki) tényből lehet következtetni, s mint ilyen, ténykérdés. A tudati tények (szándékosság, gondatlanság) bizonyítása közvetett bizonyítás. Ebből a szándékosságra, gondatlanságra, illetve annak mikéntjére, s a bűnösségre vont következtetés viszont jogi értékelés, amely ekként jogkérdés.

[62] Az elsőfokú bíróság az ítéletében hivatkozott arra, hogy: „3 tanú is egybehangzóan arról számolt be, hogy ezen a vizsgán (2013. december 8.) nagyon kevesen voltak, körülbelül 10 és 20 fő között lehettek jelen. Mindannyian egybehangzóan állították, hogy 8 órára kellett menniük, délelőtt volt egy elméleti oktatás és gyakorlat, délben történt a regisztráció, és utána vizsgáztak le. A vizsgázásról készült osztályozó ívek igazolják, hogy ezen tanúk, tehát a 3 tanú a vizsgán valóban megjelent, és a vizsga tényleges letételével szereztek tanúsítványt. Az osztályozó ívekből ugyanis megállapítható, hogy egymással párhuzamosan két személy vizsgáztatott, mint ahogy erről beszámoltak a tanúk is. Az egyik vizsgáztatónál az osztályozó ív szerint 7 fő, míg a másik vizsgáztatónál, akinél a XIII. rendű terhelt névaláírás szerepel, 6

fő vizsgázott. Az osztályozó ív részletesen rögzíti, hogy melyik gyakorlati és szóbeli tételt húzták ki a vizsgázók, és milyen százalékos eredményt értek el. Megállapítható, hogy egyik osztályozó íven sem szerepel a IV. rendű, az V. rendű és a VI. rendű terheltek neve mellett értékelés, eredmény, illetve az, hogy bármely tételt kihúzták volna, ezzel szemben a vizsgajegyzőkönyv már az ő vonatkozásukban értékelést és tételszámot is tartalmaz. A két osztályozó ív szerint aznap összesen ténylegesen 13 fő vizsgázott (6 fő és 7 fő), köztük a 3 tanú, szemben a vizsgajegyzőkönyvben szereplő 35 fővel. A 13 főben pedig a IV. rendű, az V. rendű és a VI. rendű terhelt nem szerepel, a 3 tanú neve mellett az eredmények feltüntetésre kerültek úgy, ahogy ők maguk is beszámoltak a tanúvallomásaik során. Kiemeli a bíróság, hogy mindhárom ténylegesen vizsgázó tanú egymástól függetlenül jelölte meg az aznapi vizsgázók létszámát 10 és 20 fő között, mely kvadrál az osztályozó íveken szereplők együttes létszámával. Mindezek alapján a bíróság kétséget kizáróan arra a megállapításra jutott, hogy a IV. rendű, az V. rendű és a VI. rendű terhelt sem vett részt a kiírt vizsgán, és a vizsga letétele nélkül jutottak tanúsítványhoz.” {Gyöngyösi Járásbíróság 6.B.316/2018/89. számú ítélet [105] bekezdés}.

[63] Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy már önmagában a ténylegesen vizsgázók száma és a vizsgajegyzőkönyv szerinti vizsgázók számára kiállított tanúsítvány száma között olyan jelentős számszaki különbség volt, melyet a vizsgabizottság tagjainak észlelniük kellett {Gyöngyösi Járásbíróság 6.B.316/2018/89. számú ítélet [122] bekezdés}.

[64] Jelen ügyben az irányadó tényállás tartalmazza a X. rendű és a XIII. rendű terhelt tudatára vont jogi következtetés ténybeli alapjait {vö. jelen végzés [4] bekezdésében írtak}.

[65] A Kúria a felrótt cselekmények rendbeliségét érintően rámutat a következőkre.

[66] A közokirat-hamisítás vonatkozásában halmazat valósul meg, ha az elkövető több közokirat tekintetében követi el a cselekményt, és azok egymástól függetlenül is alkalmasak jogsérelem előidézésére. Ilyenkor annyi rendbeli a bűncselekmény, ahány közokiratról van szó. Jelen esetben annak van jelentősége, hogy hány embernek állított ki hamis közokiratot (tanúsítványt) a X. rendű és a XIII. rendű terhelt. Ahány személy részére állítottak ki ilyen okiratot, annyszor történt jogsértés. Mivel mind a X. rendű, mind a XIII. rendű terhelt több cselekménnyel valósította meg a közokirat-hamisítás büntettét, az valódi anyagi halmazatot eredményezett.

[67] A vizsgabizottság 3 tagból állt, a vizsgáról készült jegyzőkönyvet valamennyi tag aláírta, a jegyzőkönyv alapján állították ki a tanúsítványt, melyet a vizsgabizottság elnöke írt alá.

[68] Nem sértett törvényt tehát az eljáró bíróság, amikor a büntetőjogi felelősséget a X. rendű terhelt esetében (a 2.,3.,7.,8. és 9. tényállási pontot érintően) 5 rendbeli, míg a XIII. rendű terhelt esetében 3 rendbeli (a 4.,5. és 6. tényállási pontot érintően) társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont] megállapította.

[69] Ekként a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek felülvizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a Be. 662. § (1) bekezdés alapján a X. rendű és a XIII. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

[70] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[71] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2024. november 26.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő

BÉ